

به مناسبت هفته گرافیک

اولین پوسترهایی که مردم را به سینما کشاند!

پوستره‌های سینمایی را یکی از مهمترین راه‌های تبلیغات و جذب مخاطب می‌دانند؛ هنری که همزمان با ورود پرده نقره‌ای به کشور، در ایران نیز شکل گرفت و با پشت سر گذاشتن فراز و فرودهای زیاد، همچنان نقش بسیار مهمی را در جذب مخاطبان ایفا می‌کند. هرچند برخی معتقدند که طراحی پوستر در ایران به سمت ستاره‌محوری رفته و در عین حال برخی دیگر بر این باورند که هنر طراحی پوستر همگام با سینما با پیشرفت‌های زیادی همراه بوده است.

به گزارش خبرنگاران فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، طراحی پوستر فیلم یکی از ابزارهای مهم در تبلیغ و جذب مخاطب محسوب می‌شود که طبیعتاً اگر از سطح کیفی خوبی برخوردار باشد، می‌تواند نقش بسیاری مهمی در سرنوشت یک اثر ایفا کند. هرچند که به باور برخی کارشناسان با پیشرفت روزافزون فناوری‌های ارتباطی، دیگر پوسترها همچون سابق نمی‌توانند در عرصه جذب مخاطب یکه‌تازی کنند، اما با این وجود باز هم نمی‌توان منکر تاثیرگذاری آنها شد.

می‌توان گفت که تاریخ طراحی پوستر فیلم در ایران همان با آغاز ورود سینما به کشور بود. ۲۱ مهر ۱۲۸۶، اولین آگهی نمایش فیلم در عکاسخانه روسی‌خان ایوانف و در روزنامه «حبل‌المتین» چاپ شد. با استقبال روزافزون مردم و رسمیت یافتن سینما در جامعه ایرانی، در پاییز ۱۲۸۸ اولین پوستر سینمای ایران به معنای دعوت به تماشای فیلم در سینما فاروس منتشر شد. البته باید این نکته را در نظر داشت که این پوستر بر اساس مدارک تاریخی موجود به عنوان اولین پوستر فیلم شناخته می‌شود و احتمالاً پوستره‌های دیگری نیز قبل از این تاریخ به چاپ رسیده‌اند.

آگهی نمایش فیلم در عکاسخانه روسی خان در روزنامه حبل‌المتین در تاریخ ۲۱ مهر ۱۲۸۶

در این میان طبیعی است که اگر پوستر فیلم بتواند هیجان کافی را در مخاطب برانگیزد و منجر به ترغیب او برای خرید بلیط شود، موفق بوده است و در غیر این صورت ارتباط برقرار نکردن پوستر با مخاطب می‌تواند ارتباط مستقیم با کاهش فروش فیلم داشته باشد. بنابراین هنر سینما نه تنها یک رابطه محکم با هنر گرافیک دارد بلکه نیازمند آن است. بر همین اساس در این گزارش به مناسبت هفته گرافیک، برخی از پوستره‌های سینمای ایران در سال‌های نخست که صنعت سینما در ایران در حال رونق گرفتن بود تا اوایل دهه ۵۰، مرور شده است.

اعلان نمایش «پسر شیخ» در سینما ایران - تهران / سال ۱۳۰۶

پوستر «حاجی آقا اکتور سینما» / اولین نمایش در سینما روال تهران / سال ۱۳۱۲

پوستر فیلم «آبی و رابی» / اولین فیلم سینمای ایران / سال ۱۳۰۹

پوستر فیلم «دختر لر» / اولین فیلم ناطق سینمای ایران / سال ۱۳۱۲

پوستر فیلم «رستم و سهراب» به کارگردانی شاهرخ رفیعی/ نقاشی از بوریس ماتیوف/ سال ۱۳۳۶

پوستر از خانه آگهی و طرحی از احمد مسعودی/ سال ۱۳۴۱

پوستر فیلم کوتاه «شرح حال» به کارگردانی خسرو سینایی/ سال ۱۳۴۸

پوستر فیلم سینمایی «گاو» به کارگردانی داریوش مهرجویی/ طراحی از فرشید مثقالی/ سال ۱۳۴۸

پوستر فیلم «بلوچ» به کارگردانی مسعود کیمیایی/ طرحی از مرتضی ممیز/ سال ۱۳۵۱

پوستر فیلم «پستچی» به کارگردانی داریوش مهرجویی/ طرحی از فرشید مثقالی/ سال ۱۳۵۱

پوستر فیلم «صادق کرده» به کارگردانی ناصر تقوایی/ طرحی از بهشتی/ سال ۱۳۵۱

پوستر فیلم کوتاه «تجربه» به کارگردانی عباس کیارستمی/ طراحی از مرتضی ممیز/ سال ۱۳۵۲

پوستر فیلم «شازده احتجاب» به کارگردانی بهمن فرمان‌آرا/ طراحی از فرشید مثقالی/ سال ۱۳۵۳

* برخی از اطلاعات این گزارش از کتاب «صد و پنج سال اعلان و پوستر فیلم در ایران» به قلم زنده‌یاد مسعود مهربانی، برداشته شده است.